

Aluesairaala

Kivikauden asuinpaikkalöytöjä, jotka keräsi FM Hanna-Leena Salminen Pirkanmaan maakuntamuseon suorittamilla koekaivauksilla Mäntän Hietalahden aluesairaalan kivikautisen asuinpaikan itäosassa ja sen koillispuolella 28.8.-3.9.2007. Löydöt ovat koekuoppalöytöjä.

Löydöt on luetteloitu koekuopan numeron ja kerroksen mukaisessa järjestyksessä. Kohteen aiemmat löydöt on luetteloitu Kansallismuseon kokoelmiin numeroilla KM 16265:1-3, KM 16417:1-2, KM 19347:1-10 ja KM 30784:1-10.

Ks. Hanna-Leena Salmisen koekaivausraportti arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

Diar. 12.10.2007

Luetteloinut Reetta Kivistö.

KOEKUOPPA 1

Harmaan hiekkakerroksen ja puhtaan pohjamaan raja, syvyys 50-60 cm:

- 1 PALANUTTA LUUTA, 1 kpl, <1g

KOEKUOPPA 2**1. KERROS**

Humuksen sekainen hiekkakerros, syvyys 0-20 cm:

- 2 KVARTSI-ISKOKSIA, 25 kpl, 26 g
Valkoista, läpikuultavan valkoista ja ruskeajuovaista, läpikuultavan kellertävää sekä kirkasta kvartssia. Osa mahdollisia esineen teelmiä tai katkelmia.

2. KERROS

Syvyys 25-35 cm:

- 3 KVARTSI-ISKOKSIA, 33 kpl, 22 g
Läpikuultavan valkoista ja ruskeajuovaista sekä läpikuultavan kellertävää kvartssia, yksi pala kirkasta kvartssia. Osa mahdollisia esineen teelmiä tai katkelmia.
- 4 KVARTSIITTI-ISKOKSIA, 7 kpl, 22 g
Valkean, ruskean ja harmaan kirjavaa rakeista kvartsiittia.

5 KIVILAJI-ISKOS, 1 kpl, 3 g
Nelisivuinen kappale vihertävän harmaata hienorakeista kivilajia. Mitat 25 x 13 x 5 mm.

6 PALANUTTA LUUTA, 29 kpl, 9 g

3. KERROS

Syvyys 35-45 cm:

7 KVARTSIKAAVIN, 1 kpl, 1 g
Läpikuultavaa, hieman kellertävää kvartssia. Terää muotoiltu toiselta puolelta laskevaksi. Mitat 19 x 13 x 4 mm. V-muotoisen terän pituus molemmin puolin 10 mm.

8 KVARTSI-ISKOKSIA, 21 kpl, 7 g
Kellertävää sekä läpikuultavan kellertävää kvartssia, yksi lastu läpikuultavan valkoista kvartssia. Joukossa mahdollisia esineen teelmiä tai katkelmia.

9 KVARTSIITTI-ISKOKSIA, 2 kpl, 5 g
Valkoruskean ja -harmaan kirjavaa rakeista kvartsiittia.

10 PALANUTTA LUUTA, 49 kpl, 10 g

4. KERROS

Syvyys 45-55 cm:

11 KVARTSI-ESINE (?), 1 kpl, <1g
Poikkileikkaukseltaan kaareva iskos, jossa muotoilun jälkiä. Mahdollinen kvartsiteerä. Kapenee kantaan. Läpikuultavan valkoista kvartssia, muutama ruskea juova kannassa. Mitat 11 x 5 x 2 mm.

12 KVARTSI-ISKOKSIA, 5 kpl, 1 g
Kellertävää sekä läpikuultavan kellertävää kvartssia.

13 PALANUTTA LUUTA, 12 kpl, 4 g

KOEKUOPPA 3

1. KERROS

Humuksen sekainen ruskea hiekkakerros, syvyys 0-20 cm:

14 KVARTSI-ISKOKSIA, 3 kpl, 7 g
Valkoista ja läpikuultavan kellertävää kvartssia.

- 15 KUONAANTUNUTTA SAVEA, 2 kpl, 9 g
Sekoittunutta savikuonaa, jossa mm. metallia, kiveä ja laastia.
3. KERROS
Oranssi hieno hiekkakerros, 40-50 cm:
- 16 KERAMIKKAA, 1 kpl, 1 g
Koristeltu, yksipintainen saviastian kylkipala, väriltään vaaleanruskea. Palassa tiheän ja suhteellisen syvän kampaleiman painanteita. Tiivistä savea, hienohko mineraalisekoite. Mitat 22 x 17 mm.
- 17 KERAMIKKAA, 1 kpl, <1g
Koristelematon saviastian reunapala. Vaaleanruskeaa tiivistä savea, hieno mineraalisekoite, pinnassa pieniä tummia pilkkuja. Reunan profiili toispuoleinen ja terävä. Sisäpinta puuttuu. Mitat 16 x 15 mm.
- 18 KERAMIKKAA, 7 kpl, 4 g
Saviastian kylkipaloja, joissa heikosti näkyvää kampa- tai viivakoristelua tai ei lainkaan koristelua. Yksi paloista kaksipintainen, muista toinen pinta puuttuu. Yksi paloista vaalean punertavanruskea, muut vaaleanruskeita. Yhdessä paloista karkeahko maasälpäsekoite, muissa hieno mineraalisekoite; isoimmassa näistä sekoitteena myös höyheniä. Mitat: suurin 22 x 16 mm, pienin 10 x 10 mm. Kaksipintaisen palan mitat 11 x 8 x 5 mm.
- 19 KERAMIKKAA, 7 kpl, 2 g
Saviastian paloja, joista molemmat pinnat puuttuvat. Suurin osa paloista tiivistä hienosekoitteista savea, kolme palaa huokoisempaa savea, jossa karkeampaa mineraalisekoitetta. Väreiltään palat ovat vaaleanruskeita, vaalean harmaanruskeita tai vaalean punertavanruskeita, yksi paloista hyvin vaaleanruskea. Mitat: suurin 15 x 12 mm, pienin 7 x 5 mm.
- 20 PII-ISKOKSIA, 2 kpl, <1 g
Toinen lastu vihertävän harmaata piitä, toinen vaaleaa, ilmeisesti palanutta. Mitat 14 x 6 x 3 mm ja 11 x 5 x 2 mm.
- 21 KVARTSI-ISKOKSIA, 8 kpl, 11 g
Läpikuultavan kellertävää kvartssia.
- 22 HIEKKAKIVEN KAPPALEITA, 2 kpl, 22 g
Ruskeaa hiekkakiveä.

23 PALANUTTA LUUTA, 22 kpl, 4 g

24 KUONAANTUNUTTA SAVEA, 1 kpl, < 1 g

4. KERROS

Oranssi hieno hiekkakerros, syvyys 50-60 cm:

25 KERAMIKKAA, 3 kpl, 2 g

Koristeltuja yksipintaisia saviastian kylkipaloja. Paloissa kampa- ja viivakoristelua sekä yhdessä paloista myös kuoppakoristeen reunaa ja punainen täplä. Kaksi palaa väriltään vaaleanruskeaa savea, jossa karkeahko mineraalisekoite, kuoppakoristeinen pala väriltään ruskeaa tiivistä savea, jossa hienojakoinen mineraalisekoite. Mitat 18 x 11 mm, 10 x 10 mm ja 11 x 8 mm.

26 KERAMIKKAA, 7 kpl, 5 g

Yksipintaisia kylkipaloja, osassa pinnassa naarmutusta, kahdessa paloista kuoppakoristelun kuoppaa. Vaaleanruskeaa tai vaalean harmaanruskeaa tiivistä savea, hienoa hiekka- tai maasälpäsekoitetta sekä kahdessa palassa myös kuituja. Mitat: suurin 18 x 15 mm, pienin 15 x 10 mm.

27 KERAMIKKAA, 11 kpl, 3 g

Saviastian paloja, joista molemmat pinnat puuttuvat. Väriltään vaaleanruskeita, tiivistä savea ja hieno mineraalisekoite. Yhdessä paloista runsaasti hieman karkeampaa sekoitetta. Mitat: suurin 19 x 15 mm, pienin 5 x 5 mm.

28 PII-ISKOS, 1 kpl, <1 g

Tummanharmaata piitä.

29 KVARTSI-ISKOKSIA, 5 kpl, <1 g

Pieniä lastuja vaaleaa tai läpikuultavaa, kellertävää kvartssia.

30 KVARTSIITTI-ISKOKSIA, 3 kpl, 3 g

Vaaleanharmaata ja harmaata rakeista kvartsiittia.

31 KIVILAJI-ISKOKSIA, 2 kpl, 1 g

Tummanharmaata kivilajia.

32 PALANUTTA LUUTA, 28 kpl, 2 g

KM 36908

2007
Mänttä Hietalahti
Aluesairaala

KM 36908

5. KERROS

Oranssi, osin vaaleneva, laikukas, hienoneva hiekkakerros, syvyys 60-70 cm:

- 33 KERAMIKKAA, 1 kpl, < 1 g
Saviastian pala, josta molemmat pinnat puuttuvat. Tiivistä vaaleanruskeaa savea, mineraalisekoite. Mitat 12 x 10 mm.
- 34 KVARTSIITTI-ISKOS, 1 kpl, 3 g
Kellertävän valkoista kvartsiittia.
- 35 PALANUTTA LUUTA, 1 kpl, < 1 g

6. KERROS

Syvyys 70-80 cm:

- 36 KERAMIKKAA, 1 kpl, < 1 g
Koristelematon, yksipintainen saviastian kylkipala, väriltään vaaleanruskeaa, tiivistä savea, mineraalisekoite. Mitat 11 x 10 mm.
- 37 KVARTSI-ISKOS, 1 kpl, < 1 g.
Pieni iskos kellertävää kvartsia.

KOEKUOPPA 4

1. KERROS

Humuksen sekainen ruskean harmaa hiekkakerros, syvyys 0-10 cm:

- 38 KUONAANTUNUTTA SAVEA, 1 kpl, 18 g
Savikuonaa; kappaleeseen on sekoittunut muita materiaaleja.

3. KERROS

Vaalea hieno hiekkakerros, syvyys 40-60 cm:

- 39 KVARTSI-ISKOS, 1 kpl, < 1 g
Kellertävän valkoista kvartsia pieni lastu.
- 40 KUONAANTUNUTTA SAVEA, 6 kpl, 21 g
Savikuonaa; kappaleisiin on sekoittunut muita materiaaleja.
Yksi paloista muistuttaa kivihiiltä.

4. KERROS

Vaalea, laikukas hieno hiekkakerros, syvyys 60-80 cm:

- 41 KUONAANTUNUTTA SAVEA, 5 kpl, 3 g
Savikuonaa; kappaleisiin on sekoittunut muita materiaaleja.
Yksi paloista muistuttaa kivihiiltä.

KOEKUOPPA 6

Laikukas vaalean hiekan ja harmaan saven sekainen kerros, syvyys 25-30 cm:

- 42 KUONAANTUNUTTA SAVEA, 41 kpl, 27 g
Savikuonaa; kappaleisiin on sekoittunut muita materiaaleja.

KOEKUOPPA 7

Pintamaan tyyppinen humuksen sekainen välillä hiukan oranssi hiekkakerros, syvyys 0-25 cm:

- 43 KVARTSIITTI-ISKOS, 1 kpl, < 1 g
Harmahtavan valkoista rakeista kvartsiittia.

KOEKUOPPA 10

Ruskea hiekkakerros, syvyys 5-25 cm:

- 44 KVARTSI-ISKOS, 1 kpl, < 1 g
Valkoista kvartssia.

KOEKUOPPA 16

Pintamaakerros, 0-10 cm:

- 45 KVARTSIITTI-ISKOS, 1 kpl, 8 g
Harmahtavan valkoista kvartsiittia.

Kohde sijaitsee Kuoreveden rannalla Hietalahdessa, hiekkapohjaisella etelärinteellä, jonka rantapintataso on noin 98 m mpy. Kohde on Pirkanmaan museon vuonna 1997 suorittamassa inventoinnissa määritelty osittain rikkoutuneeksi kampakeraamisen ajan kanta-asuinpaikaksi. Nyt talletetut löydöt ovat peräisin asuinpaikan itäosassa suoritetuilta koekaivauksilta. Koekaivauksin tutkittiin

KM 36908

2007
Mänttä Hietalahti
Aluesairaala

KM 36908

Sairaalantien lounaispuolelle, Mäntän aluesairaalan ja tilan 2:543 (Hietaranta) väliselle tieosuudelle suunnitellun kevyen liikenteen väylän linjausta.

Koekaivaus toteutettiin kaivamalla 50 cm x 50 cm:n kokoisia koekuoppia suunnitellulle kevyen liikenteen väylän linjaukselle 5 tai 10 metrin välein. Koekuopat kaivettiin 10 cm kerroksina mahdollisuuksien mukaan ja löydöt taltioitiin kerroksin.

Koetutkimusten yhteydessä koekuopista löydettiin keramiikkaa, piitä, mahdollisia kvartsisiesineitä, kvartsi-iskoksia, kvartsiitti-iskoksia sekä palanutta luuta.

Löydöt keräsivät FM Hanna-Leena Salminen, fil.yo Reetta Kivistö sekä fil.yo Jenny Skytt.

Kaupunki:	Mänttä
Kylä:	Keuruu
Kohteen nimi:	Hietalahti, aluesairaala
Tila:	Pättiniemi 2:599
Omistaja:	Metsä-Serla Oy PL 105, 35801 Mänttä

Peruskartta:	PK 2231 11 LAHDENKYLÄ
Koordinaatit:	<u>Tutkitun alueen rajat (N-S) :</u> X = 2533620 Y = 6878020 X = 2533690 Y = 6877870 I = 3376472 P = 6880099 I = 3376535 P = 6879946 Z = 103 - 113 m.mpy